

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'ímej í mej Gálatas a'uchéejme'ecaa

Pablo pu huá'ateujte'e

¹⁻² Inee, inee i'í Pablo, naíjmi'ica jamuan í ne'ihuaamua'a í mej nee jamuan yé huateí, teen tu yé tejá'amuayu'use'e mú'ejmi mi sej e'etiújse'ire mu'licacíe u Galacia. Nee nu ne'ín pú'een sej í ti Dios neja'uta'íteca'a. Capu tevi na'a neja'uta'íteca'a, capu ja'atí ajta na'antíhuau sino a'í pu'u í Jesús ti i'í Ciríistu'u, ajta í táàtajra'an ti a'ín pú'een í Dios ti ra'ajjáj huá'a tzajta'a í mi'ichite.

³ Ché'e a'ín í Dios í tej rájya'upua, ajta a'ín í tavástar'a a'íjna í Jesús ti ajta i'í Ciríistu'u, miché'e me'ín rí'i tejamuaatá'an rux'í'evi'ira'a jime'e, miché'e majta rí'i tejamuhuaté'pua'ajte'en í á'amuatzajta'a. ⁴ Ché'e ayén éene'en, a'íné a'í pú'u í tavástar'a huataúra'a ti huámi'ini ta jetze me'ecan ti ij a'ín tu'irájtuaani a'ímej tzajta'a í mej a'ij pua'a titetiújcha'íi í mej yen japuan huachéjme íyén chaanaca japua. Ayee pu tí'ijxe'eve'e í Dios í tej rájya'upua ti a'ín Jesús ayén huárini. ⁵ A'ij pu jín tiché'e tiyén rí'i tiraatá'an tíj na'a rusén jime'e. Ayee pu'u, ché'e ayén teja'uré'enen.

Capu máàj niuucari í ti jín hua'irátuaasin a'íjna í Dios

⁶ Jé'ecan nu a'ij pua'a te'utánmua'a ne'íjna jime'e sej siyén ca'anacan mé rúuhua'ana se'íjna

ti amuaatajé sej si ra'ará'astijre'en sej a'iné Círíistu'u pu a'amua japua huaniú ruxí'evi'ira'a jíme'e. Mú'een xu mé rúuhua'ana sej si seicié tira'ancuré'an seica í niuucari í sej nu'u jín huataújtemua'ave'en.

⁷ Mí ajta caí, capu a'atzu a'ín pú'een sej í niuucari í ti jín Dios amua'irátuaasin. Ayej ne'ase seica mú á'amua'itziite'e sej si caí ché'e rí'í tité'ujmua'ate. Tij mecaí miyen tí'itese'e mej seicié ráaruuren í niuucari ti xaa a'ij tí'itíj jíme'en tí'iraxa í Círíistu'u. ⁸ Aru ti pua'a ja'atí ayén seicié tejá'amua'ixaate'e í niuucari ti caí ayén namua-jre'e a'ij tej teri tejamuá'ixaa, ché'e Dios puaíjtzi raatá'an. Capu amín a'ij ja'atí ti pú'een ti ayén seicié tejá'amua'ixaate'e, ti pua'a inee na'ari sej ti tí'ivaire'e u ta japua.

⁹ Tu'uri tiyen tejá'amua'ixa. Teajtáhua'a tu tiyen tejá'amua'ixaate'e yee ti pua'a ja'atí ayén seicié tejá'amua'ixaate'e seica í niuucari ti caí ayén namua-jre'e a'ij tej teri tejamuá'ixaa, ché'e Dios puaíjtzi raatá'an.

¹⁰ ¿A'iné setí'imua'atze mú'een neetzi jíme'e? ¿Ni qui yee nej niyen ráahuausin í teite tzajta'a mej mi rí'í tinaaseíj nusu nej niyen ráahuausin í Dios jemi ti a'ín xaa rí'í tinaaseíj? ¿Ni qui ayén tejamuá'amitíejte'e nej ne'íjna jín niyen tí'itese'e nej ni rí'í tihua'utá'an í teite? Tí pua'a ayén té'eme'enche'e nej ne'íjna jín tí'itese'e, capu ché'e rí'íríista á'ame'enche'e nej niyen nicu tí'ijvaire'e í Círíistu'u.

Capu nu'u ruseíj a'ij tirájteu a'ij ti tí'itíj jín tí'ivaire'e í Círíistu'u jemi

11 Ayee nu tí'ijxe'eve'e, ne'ihuaamua'a, sej si ráamua'ati ti caí ja'atí ruseíj a'ij tirájteu í niuucari í nej jín tejamuá'ixaa. 12 Canu ra'ancuré'a teite jemi. Capu ja'atí ayén tineemuá'ate, sino í Ciríistu'u, a'í pu tinaataseíjrate a'íjna ti avítzi'ihuaca'a í Dios jemi.

13 Seajta mú'een, xu'uri ráamua'areeri'i a'ij nej tí'ijr'i'irejca'a í jéjcu'a'ímua netí'ij nauj rá'astijre'eca'a í hua'aye'ira a'íme í mej Israél jetze ajtém'e'ecan. Na'aranca'anéecan nu jín a'ij pua'a huá'aruurejca'a a'ímej í mej Ciríistu'u jemi seijre'eca'a. Nee nu tí'itese'eca'a nej hua'antipua'ajte'en naíjmi'ica. 14 Jaítze'e nu rá'astijre'eca'a í nevaújsimua'a teecan tihua'aye'ira caí a'íme í nexí'ej teite, í mej Israél jetze ajtém'e'ecan, í mej majta miyen tí'itetei netíj inee. Naíjmi'ica nu huatéemua'iti ne'íjna jime'e í nej raayí'itihua'a í taye'irá.

15-16 Mí ajta Dios, a'í pu na'antíhuau netí'ij caí xi huanú'ihua. A'í pu ajta naatajé a'íjna jime'e ti ná'ancu'uvajxi ruxí'evi'ira'a jime'e. Tí'ij í ra'aránajcheca'a nej ráamua'ati a'íjna ti i'í yaujra'an nej ni niyen tihua'utá'ixaate'en huá'a tza'jta'a a'ímej í mej caí Israél jetze ajtém'e'ecan. Tí'ij Dios ayén náaru, canu ja'atí jemi a'atanéj ti ij a'ín tinaamuá'aten a'ij nej tí'tí jín niyen huárini. 17 Canu neajta ne'uun a'ujnéj ánti Jerusalén nej ni huá'umuaare a'ímej í mej amua-caí antíhuaviihuaca'a netí'ij caí xi inee, sino á'iyen nu ne'uun a'atanéj u Arabia. Aj nu ni'ijta ne'uun á'ume u Damasco.

18 Huaíca nine'ira'a nu ne'uun é'etee. Aj nu ni ne'uun a'ujnéj ánti Jerusalén nej ni ráamua'ati

ne'íjna í Pedro. Neajta nu jamuan á'ucatii a'achú cumu hua'apua itieeri. ¹⁹ Seij nu neajta ne'uun a'uséij ne'íjna í Jacobo ti i'i juutzeájra'an í tavástara'a. Canu máàj ja'atí a'uséij ti huá'a jetze ajtémel'ecantaca'a a'íime í mej antíhuaviihuaca'a. ²⁰ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e tzáahuati'ira'a jime'e ti a'íin Dios ajta ramua'aree nej caí hua'itzi jín tejá'amuyau'use'e.

²¹ Neajta á'iyyen, ne'uun u a'ará'a ne'újna í seij chuéjra'a japua u Siria, neajta ne'újna u Cilicia.

²² Majta a'íime í mej me'uun a'uchéjme í mej majta Círíistu'u jemi seijre'e, capu ja'atí nemua'ajcaa.

²³ A'íi mu'u niuucari namuajraca'a tijín: “A'íi pu yeehui a'íin pú'een í ti ajmí'i a'ij pua'a taruurejca'a. Mí ajta íjii pu yeehui ayén tihua'a'ixaate'e á'aye'i í teite mej mi miyen tira'ará'astijre'en í ye'irá ti ajmí'i ra'antipua'ajte'emí'icaa.” ²⁴ Majta a'íime, rí'i mú tiraatá'aca í Dios ineetzi jime'e.

2

A'íi mú nu'u ra'ancuré'eví'ití a'íimej í mej tiu'uta'aíjti'ire

¹ Tí'ij ari ayén teuumé'eca a'achú cumu tamuáamuata'a japuan muáacua nine'ira'a, neajtahua'a nu ne'uun a'ujnéj ánti Jerusalén ne'íjna jamuan í Bernabé. Neajta nu ne'ín a'uví'ití í Tito. ² A'uu nu a'ujnéj ne'íjna jime'e ti Dios ayén ca'aníjra'a naatá'a. A'uu nu tihua'utá'ixaa nain jime'e í niuucari a'ij nej ye'í tihua'ihua'ixaate'esin ne'íimej í mej caí Israél jetze ajtémel'ecan. Aru avíitzi nu jín niyen huaríj huá'a jemi í mej nu'u tihua'aíjte'e. Ayee nu een jín huaríj ti ij caí

ja'atí tina'antiú'uuni'i a'íjna jime'e a'ij nej rici. Tí pua'a ayén tina'antiú'uuni'i, capu ché'e tilití huatévaire'esin a'ij nej rici.

³ Mí ajta caí, capu ayén te'irájraa a'ij mej í seica, tí'ijxe'eve'eca'a a'iné a'íime í mej ti-huá'ajte'eca'a, camu miyen raata'íteca'a a'íjna jime'e í mej ra'antisíjchixi'ín í runavij, a'iné huá'a jetze pu ajtémecan í griego a'íjna í Tito. ⁴ Aye pu een jín huatasejre itejmi jemi a'iné seica mú avíitzi jín uteájrupi itejmi tzajta'a mej mi tájeeve a'ij tej tilititacha'íi iteen í Ciríistu'u jemi tí a'ín ari tu'irájtuaa. A'íi mú miyen rusejrataca'a mej nu'u téjmi jetze ajtémecan.

Mí majta caí, camu. Metí'ihua'itaca mu'u. Aye mu'u raxí'eve'eca'a micu mej mi titaata'ajte'en ca'anéjri jime'e. ⁵ Catu a'atzu hua'utá'a mej mi miyen titaatémua'itín, a'iné ayée tu tí'ijxe'eve'eca'a tí auj rí'iríista á'ara'ani sej ráanamua tzáahuatí'ira'a jime'e í niuucari tí jín Dios amua'irátuaasin.

⁶ Majta a'íime, í mej nú'u huápi'i mú ruxe'eve'e, camu mááj a'ij tirájteu mej mi majta me'ín raanaíjmire'en a'ij nej tíhua'ihuá'ixaa í teite í mej caí Israel jetze ajtémecan. Ajta, capu ne jetze ruxe'eve'e tí pua'a mej miyen huápi'i ruxe'eve'e nusu mecaí, a'iné Dios pu ruxí'ej na'a hua'ancuré'evi'itici í teite, matíj mena'a pua'amé.

⁷ Mí majta me'ín, matí'ijtá'ij ayén tíhua'amitiejte'eca'a tí a'ín Dios ayén che'atá na'a tinaata'ajte'eca'a ineetzi tíj ajta ayén a'íj tiu'uta'ajte'eca'a a'íjna í Pedro. Tíhua'amitiejte'eca'a tí Dios ayén tinaata'ajte'eca'a nej ní tíhua'utá'ixaate'en

a'ímej í mej caí Israél jetze ajtémel'ecan ne'íjna í niuucari ti jín Dios hua'irájtuaani. Mí ajta a'ín, í Pedro, Dios pu ayén tiraata'aijte'eca'a ti ayén tihua'utá'ixaate'en a'ímej í mej Israél jetze ajtémel'ecan.

⁸ Ayee pu'u na'a, a'iné a'ín ti tí'imuari'eca'a í Pedro jamuan ti ij tiraata'aijte'en ti a'ín huá'a jamuan u á'ume'en í mej Israél jetze ajtémel'ecan, a'í pu ayén che'atá na'a tí'imuari'eca'a ineetzi jamuan nej ni huá'a jamuan u á'ume'en í mej caí Israél jetze ajtémel'ecan.

⁹ Majta me'ín í mej huaíca, a'íjna í Jacobo, ajta a'íjna í Pedro, ajta a'íjna í Juan, a'ii mú a'ín pu'éene'e í mej jee antiújmua'aree a'ímej jemi í seica í mej Dios jemi seijre'e. Tí'ij ari ayén tihua'amitiejte'eca'a ti Dios ayén r'í tinaatá'a, aj mú mi temua'a naa tína'ancuré'evi'iti, majta me'ín temua'a naa te'encuré'evi'iti me'íjna í Bernabé. A'í mú xaa miyen tiraaxí'epi'intare itejmi jime'e tej nu'u huá'a jamuan u á'uju'un a'ímej í mej caí Israél jetze ajtémel'ecan tej ti tiyen tihua'utá'ixaate'en, majta miyen ru jetze mej nu'u a'ímej jemi u á'uju'un í mej Israél jetze ajtémel'ecan.

¹⁰ A'í mu'u tájhuaviiri'i tej nu'u a'ímej autámua'aree teuche'e í mej caí a'ij té'eviicua'i tej nu'u hua'utévaire'en. Neajta inee, nee nu xaa ahuánca'ane nej ni nexí'evi'ira'a jín niyen huárini.

Pablo pu ra'ajté'axí a'íjna í Pedro a'ujna já'ahua'a u Antioquía

¹¹ Ajta a'ín í Pedro, tí'ij a'uun a'atanéj u Antioquía, nee nu ra'ajté'axí í jemin, a'iné a'í pu

a'uté'itzee ti'itíj jime'e. ¹² Matí'ij caí xi á a'atanéj seica í teteca jamuan a'íjna í Jacobo, ayée pu rijcaa a'íjna í Pedro. Huá'a jamuan pu tí'icua'acare'e a'ímej í mej caí Israél jetze ajtémecan. Mí ajta a'íin, matí'ij e'iré'ene a'íime í seica, Pedro pu ayén a'utéjche ti ajtára'ani huá'a jemi í mej caí Israél jetze ajtémecan. Capu ché'e huá'ajaahuate'eca'a a'iné huá'atziíine'eca'a a'ímej í mej huá'a jetze ajtémecan a'íime í mej miyen ra'antisí'iche í runavij.

¹³ Majta í seica í mej Israél jetze ajtémecan, camu majta miyen huaríj jé'iyecan jime'e sino miyen hua'itzi jín ruseíjrataca'a a'ij ti ajta huaríj a'íjna í Pedro. A'íj pu jín te'uteujhua'itze ajta a'íjna í Bernabé. ¹⁴ Tí'ij ayén tiná'amitiejte'eca'a mej caí miyen rí'í titetiújcha'íica'a tzáahuati'ira'a jime'e a'ij ti tí'itamua'ate í niuucari, matí'ij neseíiraca'a í teite niyen tiraata'ixaa ne'íjna í Pedro tíjín: “Mú'ee pej huá'a jetze ajtémecan í mej Israél jetze huanéj. Mí pajta mú'ee, ayée pepu'u ti'iti'á'acha'íi matíj a'íime í mej caí Israél jetze ajtémecan. Pecaj xaa ne'u piyen ti'iti'á'acha'íi. ¿A'iné een jime'e piyen huá'aruure pe'ímej í mej caí Israél jetze ajtémecan mej mi miyen te'araúrasten ti-huá'aye'ira a'íime í mej Israél jetze ajtémecan?”

Dios pu ayén naíjmi'ica huirátuaasin matíj mana'a mej té'atzaahuate'e

¹⁵ Teen tu huá'a jetze ajtémecan te'íjna jime'e tej Israél jetze huanéj. Catu huá'a jetze ajtémecan a'ímej í mej auté'itzea'ara í Dios jemi. ¹⁶ Teen tu tiyen ramua'aree a'ij ti een í Dios jemi ti ja'atí ri'éene'ecán jín huateáturan í jemin. Capu xaa

ne'u ti'ití a'ij tiraatévaire'en a'íjna í ja'atí ti pua'a nain jín araúrasten a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta, sino a'íi pu xaa ri'éene'ecán jín huateáturan í Dios jemi ti pua'a a'ín ra'ará'astijre'en í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u. Teajta iteen, ayée tu teajta iteen teri rá'atzaahuate'e te'íjna í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús tej ti tiyen ri'éene'ecán jín huateáturan í Dios jemi a'íjna jime'e tej ra'ará'astijre'en te'íjna í Ciríistu'u. Catu xaa ne'u ra'ará'astijre'e te'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta a'iné capu ja'atí ri'éene'ecán jín huateáturaasin í Dios jemi ti pua'a ra'ará'astijre'en a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta.

¹⁷ Ari ti pua'a ayén te'irájra'ani tej tiyen a'ij pua'a éene'ecan jín huateáturan matíj a'íime í mej caí Israél jetze ajtème'ecan te'íjna jime'e tej tiyen ráahuausin tej ti tiyen ri'éene'ecán jín huateáturan jemin í Ciríistu'u, ¿a'iné na'aqui huataújmua'a? ¿Ni qui ayén huataújmua'a ti Ciríistu'u ca'aníjra'a tatá'a tej ti tiyen a'ij pua'a ti'itítacha'íi? Capu xaa ne'u, capu a'atzu. ¹⁸ Mí neajta inee, ti pua'a neajtahua'a nena'a ra'utéjcheni nej ra'ará'astijre'en í nej nejmí'i raatapuá'ajtaca'a nej niyen rá'astijre'eca'a, ti pua'a niyen huárini neajtahua'a, ayée pu huataújmua'a tijín yee na'uté'ítze ti'itíj jime'e netí'ij amuacaícan raatapuá'ajtaca'a.

¹⁹ A'íj pu jín, netí'ij rá'astijre'eca'a í niuucari í mej jín tí'ajta, ayée pu teja'uré'ene ti caí huatári'iristareca'a nej nain jín aráne'astijre'en. A'íj pu jín ayén pu huataújmua'a, cu xíee nej huamí'í jemin a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta nej ni ruurican huateáturan í Dios jemi. ²⁰ Naací'í ajta ineetzi mej mi miyen náaruuren matí'ij rá'utatai í Ciríistu'u

í cúruu jetze. A'íj nu jín caí ché'e nena'a ruurican huateájturaa sino ruurican nu huateájturaa a'iné Ciríistu'u pu ruurican seijre'e neetzi jetze. Ajta a'ij nej r'íi ti'itíncha'íi íjii nej nauj ratéhua'ira'a, ayée nu aránca'ane ne'íjna jime'e nej ra'ará'astijre'en ne'íjna ti i'li yaujra'an pú'een í Dios. A'íi pu icu naataxí'eve, ajta huataúra'a ti huámi'ini neetzi jetze me'ecan.

²¹ A'íj nu jín caí mé rúujisin ne'íjna í ti Dios jín r'íi tinaatá'a ruxí'evi'ira'a jime'e. Ayej xaa ne'u, ti pua'a ri'íríistanche'e ti ja'atí ayén ri'éene'ecán jín huateáaturan í Dios jemi a'íjna jime'e ti nain jín ra'ará'asten a'íjna jime'e í niuucari í mej jín tí'aijta, capu ché'e ti'ití huatevaíre'enche'e ti huamí'i í Ciríistu'u.

3

Jíme'en a'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta, ajta í mej té'atzaahuate'e

¹ Mú'een, mi sej Galacia a'uchéjme, caxu a'atzu mé úumua'aree mú'een. ¿A'ataani á'amuaaxiéenereca'a sej si siyen a'ij pua'a mé titeumuá'aren? Mú'ejmi jemi tu temua'a naa tejámuaatá'ixaa mej rá'utatai me'íjna í Jesús ti ajta i'li Ciríistu'u.

² Niché'e sej tejámuaata'íhua'u. ¿A'iné sej si éeni'icí'e ra'ancuré'a í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios? ¿Ni qui se'íjna jín sej rá'astijre'eca'a í niuucari í mej jín tí'aijta na'ari se'íjna jín sej rá'atzaahuate'eca'a í sej ráanamujri'i itejmi jemi?

³ ¿Ni tzaa siyen r'íi huápí'i caí mé teuúmu'aree? Ayej xu ra'utéjhuii sej si siyen arájca'ane se'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. ¿Ni tzaa ayén

tejamuá'amitiẽjte'e sej si siyen raanaíjmire'en sej ra'ará'astijre'en í tavástar'a se'íjna jíme'e sej ru jetze a'ij tirájteu rujímua'a sena'a? Capu xaa ne'u a'ij tí'iri'iri.

⁴ Naíjmi'i tíj na'a í ti Dios jín rí'i tejamuaatá'a, ¿ni qui ayén tejamuáaruu ti ij ayén éene'e á'ara'ani ti nain tejá'uveti? Mí ajta, capu xaa ne'u a'ij ámitiẽere'e ti pua'a nain tejá'uveti nusu caí. ⁵ ¿A'iné een jíme'e Dios raata'íteca'a í ruxíejniu'uca ti a'ín mú'ejmi jemi huateáturan? Ajta, ¿a'iné een jíme'e Dios ayén tiu'umuárij mú'ejmi jemi a'íjna jíme'e ti raaré'an í tí'imuari'ihua ti huápi'i ruxe'eve'e? ¿Ni qui ayén huaríj a'íjna jíme'e sej ra'ará'astijre se'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta? Capu a'atzu xaa ne'u, sino ayée pu'u huaríj a'íjna jíme'e sej rá'atzaahuate'eca'a í tej teri tejamuá'ixaa.

⁶ Ayee pu che'atá na'a té'atzaahuate'eca'a a'íjna í Abraham teecan a'ij ti Dios tiraata'ixaa. A'ij pu jín, Abraham rí'éene'ecán jín huateájturaa í Dios jemi. ⁷ Setá'aj siyen ráamua'aree se'íjna ti jíme'en yee matíj mena'a pua'amé í mej té'atzaahuate'e, a'ii mú nu'u a'ín pú'een í mej jetzen airáne a'íjna í Abraham teecan.

⁸ Ajta, jéjcuá imuá, a'íi pu ayén té'eyu'usi'ihuaca'a í yu'uxari jetze ti Dios ayén tihua'atá'acare'en a'ímej í mej caí Israél jetze ajtéme'ecan mej mi rí'éene'ecán jín huateáturan í jemin a'íjna jíme'e í mej té'atzaahuate'e, micu. Ajta a'ín í Dios, amuacaícan pu ayén tiraata'ixaa a'íjna í Abraham teecan a'íjna í niuucari ti jíme'en Dios hua'irájtuaani, ayén tíjín: “Naíjmi'ica í teite í

mej huachéjme íiyen chaanaca japua, nee nu yee rí'í tihua'utá'asin mú'eetzi jime'e."

⁹ A'íj pu jín, naíjmi'ica í mej té'atzaahuat'e, Dios pu rí'í tihua'utá'asin jamuan a'íjna í Abraham teecan ti ajta rá'atzaahuat'eca'a í Dios.

¹⁰ Mí ajta a'íime í mej ra'ará'astijre me'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta, naíjmi'ica pu puaíjtzi huatá'asin í Dios, a'iné ayée pu té'eyu'usi'i tijín: "Puaíjtzi pu yee tiraatá'asin ja'atí ti na'a ti caí nain jín ra'ará'astijre'en a'ij ti ye'í té'axa jetzen í niuucari í mej jín tí'ajta." ¹¹ Ajta a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta, capu rí'írí ti a'íin ayén ráaruuren í ja'ati tí'ij ayén urarí'ene'acan jín huateáturan í Dios jemi. Ayee pu'u éene'e já'araa a'iné ayée pu ajta té'eyu'usi'i tijín: "A'íi pu hui ti rí'éene'e jín huateájturaa í Dios jemi, a'íi pu yee ruuri a'ame a'íjna jime'e, icu, ti a'íin ayén té'atzaahuat'e."

¹² Tí pua'a ja'atí ayén ra'ará'astijre'en í niuucari í mej jín tí'ajta, capu ayén ruxe'eve'e ti a'íjna ja'atí té'antzaahuat'en, sino ché'e ra'ará'astijre'en pu'u a'íjna í niuucari a'iné ayée pu té'eyu'usi'i tijín: "A'íjna ti yee ayén ra'ará'astijre'en a'ij ti té'eyu'usi'i í niuucari jetze, a'íi pu yee a'íjna jín rí'í ti'ití'újcha'íi a'ame."

Single Line Composer ¹³ Ajta a'íjna í Ciríistu'u, a'íi pu tu'irájtuaa ti ij caí puaíjtzi táaci'iti a'íjna jime'e tej caí rá'astijre'e í niuucari í mej jín tí'ajta. Puaíjtzi pu xaa raac'íi ta jetze me'ecan a'iné ayée pu té'eyu'usi'i tijín: "Puaíjtzi pu yee raatá'asin ja'atí ti na'a mej rá'atatan í c'iyej jetze." ¹⁴ Ayee pu a'íjna jín tiráaruu ti ij ayén tihua'uci'iti a'íimej í mej caí Israél jetze ajtém'e'ecan a'íjna í ti jín Dios

rí'i tiraatá'a a'íjna í Abraham teecan, ti ij ajta tej te'íjna jín té'atzaahuat'e tej tij ra'ancuré'an te'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios a'ij ti a'ín ari te'ataújratziiri'i.

Jíme'en í niuucari í mej jín tí'ajta ajta a'íjna ti jín Dios te'ataújratziiri'i

15 Casi'i, ne'ihuaamua'a, tiché'e te'íjna jín tiu'utaxáj a'ij ti tí'irineca tej ti teuj yen huachéjme íiyen chaanaca japua. Tí' pua'a ja'atí ari ra'uyú'uxaca'a í cuapée jetze í mej jín ra'ancuré'an í tí'á'ara'an í ja'atí ti huamí'i, ti pua'a ari ayén té'eyu'usi'ihua a'ij ti tiraavíjte'e, capu rí'irí ti ja'atí tí'ití mááj jetzen ra'uyú'uxa. Ruxe'eve'e mej ra'ará'astijre'en a'ij ti té'eyu'usi'ihua.

16 Me'ecui xaa, Dios pu ayén ajmí'i te'ataújratziiri'i tí'itíj jime'e a'íjna jemi í Abraham teecan, ajta a'ímej jemi í mej jetzen a'iránejsin. Aru, capu ayén té'eyu'usi'i í yu'uxari jetze ti ayén tihuá'uci'itíiche'e í mej mu'ití a'iránejsin a'íjna í Abraham teecan jetze, sino ti ayén tiráaci'itíiche'e í ti seíj ná'a a'iránejsin. Ajta a'ín ti seíj ná'a, a'ii pu a'ín pú'een í Cirístu'u.

17 Ayee pu huataújmu'a a'íjna. Amuacaícan, Dios pu ayén raatá'a í runiuuca í Abraham jemi a'ij ti teja'uré'enejsin. Tí'íjta ari teuumé'eca a'achú cumu muáacuacientos nine'ira'a japuan seité japuan tamuáamuata'a, aj pu'i Dios hua'utá'a a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta. A'íj pu jín, capu rí'irí ti a'ín niuucari ra'uré'uuna a'íjna ti jín Dios amuacaícan tihuau'íjca í Abraham teecan jemi. A'íj pu jín aúche'e tí'ivaire'e a'íjna í ti jín tihuau'íjca.

18 Ayee pu'u tí'een, a'iné ti pua'a tilítí ayén tiráaci'ítí sejí í ja'atí a'íjna jime'e ti a'ín niuucari í mej jín tí'aijta ayén tiraatá'aca, capu ché'e ayée na'a éene'e a'ame ti ayén tiráaci'ítí a'íjna jime'e ti ja'atí ayén te'ataújratziiri'i ti ayén nu'u teja'uré'enejsin. Ajta a'ín Dios, a'í pu ruxí'evi'ira'a jín ayén rí'í tiraatá'a a'íjna í Abraham teecan a'iné ayée pu te'ataújratziiri'i.

19 Tí pua'a ayén een, ¿a'iné ti i Dios hua'utá'a a'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta? Ayej xaa ne'u, ayée pu een jín raateájtuaa huá'a jemi mej mi ráamua'aree nain jime'e í mej jín auteájturaa í Dios jemi. Ayee pu éene'e á'ame'enche'e ajta na'a caí huatasej're'enche'e a'íjna ti jetzen huanéj a'íjna í Abraham teecan a'ij ti ayén Dios tihuau'íjca ti ayén té'eme'enche'e. Ajta a'ín í niuucari í mej jín tí'aijta, capu Dios rusej raateájtuaa huá'a jemi, sino a'íime í mej tí'ivaire'e í ta japua, a'í mú majta raaxí'epi'íntare mej mi huá'a jemi raateájtuaani me'íjna í niuucari.

20 Ayee pu'u na'a, ti pua'a ayén seijre'e sejí ti í'ixi'epi'ín, a'í pu tihua'utévaire'esin naíjmi'íca í mej tí'irixaate'e, mej mi ra'antipuá'ajte'en. Mí ajta, seij pu'u pú'een í Dios. Rusej pu ayén tihuau'íjca, ajta rusej pu raanaíjmire.

Jíme'en í ti jín tí'ivaire'e a'íjna í niuucari í mej tí'aijta

21 ¿A'iné na'a jí? ¿Ni qui ayén huataújmua'a ti seicié té'axa a'íjna jetze í niuucari í mej jín tí'aijta, ajta seicié té'axa a'íjna ti jín Dios te'ataújratziiri'i? Capu xaa ne'u, a'iné ti pua'a ayén tí'iri'iriistache'e ti taatá'acare'en tej rúurijche'e í Dios jemi a'íjna í

niuucari ti huateájturaa a'ímej jemi, aj pu xaa, icu, ri'iríistaca'a tej ri'éene'ecán jín huateáaturan í Dios jemi a'íjna jime'e tej rá'astijre'e te'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta.

²² Mí ajta, a'íjna í niuucari jetze, ayée pu té'axa mej nu'u naími'i miyen auteájturaa í Dios jemi, a'achú mej mena'a pua'amé yen huachéjme íiyen chaanaca japua. Ayee pu een jín té'axa ti ij a'íjna jín ri'iriistan ti a'ín Dios te'ataújratziiri'i ti tihuá'uci'iti a'íjna jime'e mej ra'ará'astijre'en me'íjna í Jesús ti ajta i'i Círíistu'u. Jee xaa ne'u, ayée pu'u na'a ti a'íjna ti jín Dios te'ataújratziiri'i, a'ímej pu tí'ici'iti a'ímej í mej miyen té'atzaahuatete.

²³ Tí'ij caí xi huatasejre í Círíistu'u tej ti tiyen ra'ará'astijre'en, ayée pu éeni'ici'e seijre'eca'a cumu tej aiteánami'ihuaca'a a'íjna jime'e ti ca'anín jín tacha'i a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta. Ayee tu éene'e huateájturaa a'ájná'imua tíj na'a ti yú e'iré'ene tíj íjii ayén huatasejre a'íjna í tej teri ticu rá'atzaahuatete. ²⁴ A'íj pu jín, ayén pu tacha'i a'íjna í niuucari ajta na'a caí huatasejre'en í Círíistu'u tej ti tiyen ri'éene'ecán jín huateáaturan a'íjna jime'e tej ra'ará'astijre te'íjna í Círíistu'u.

²⁵ Me'ecui xaa ne'u, a'iné ari huatasejre í tej jemin rá'astijre'e, capu ché'e tacha'i a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta.

²⁶⁻²⁷ Naími'i xu yaújmua'ame'en pú'een í Dios se'íjna jime'e sej rá'astijre'e se'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús, a'iné Círíistu'u pu á'amuaneeere'e sej si'i siyen éene'e xá'ara'ani tíj a'íjna, setíj sena'a pua'amé huámua'i'ivijhuaca'a í jemin.

28 A'íj pu jín, caí ché'e mé'e já'ahua'a í ti Israel jetze ajtémecan, na'ari ti jí'i Griego. Capu ajta mé já'ahua'a í Ciríistu'u jemi í ti jí'i seíj ti ca'anéeri jín tí'imuari'e nusu í ti ruxiéehua jín tí'imuari'e. Capu ajta jetzen ruxe'eve'e í Ciríistu'u ti pua'a ja'atí teáata'a pú'eenen nusu 'íita'a na'a, a'iné najmli'í xu Ciríistu'u jetze ajtémecan. Mú'een xu xaa seíj teitejra'a pú'een í jemin.

29 Ajta, ti pua'a siyen Ciríistu'u jetze ajtémecan, a'íj xu jín seajta yaújmua'ame'en pú'een a'íjna í Abraham teecan, ajta a'í pu tejá'amuaci'íti a'íjna ti jín Dios te'ataújratziiri'í.

4

Ciríistu'u pu'u raacy'íti ti r'íi taateájtuaani tí'ij Dios taatéya'upuajta

1 Niché'e niyen neajta seíj tiu'utaxáj. A'íjna í ja'ati ti ayén nain tiráaci'íti, meenti auj pá'ari'ísta, ayée pu che'atá na'a een tíj ajta seíj ti ca'anéeri jín tí'imuari'e. Capu amín a'íj ti ari nain ti'á'ara'an pú'een. ² Ruxe'eve'e ti a'íin hua'ará'astijre'en a'ímej í mej racha'íi, í mej me'íjna jín antiújmua'aree mej tiú'ucha'íin nain í ti'á'ara'an ajta na'a caí ari ayén te'araúrasten a'achú pua'an nine'ira'a ti ari p'íti'ihuáujxi'epi'íntari'íri'í í táatajra'an jemi.

³ Ayee pu che'atá na'a éene'e já'araa itejmi jemi. Tí'ij caí xi teja'uré'ene a'ájna xicájra'a ti jetzen tí'itaci'íti a'íjna í ti ari p'íti'ihuáujxi'epi'íntari'íri'í, ayée tu éeni'íci'e seijre'eca'a matíj a'íime í mej ca'anéeri jín tí'imuari'e a'iné teuche'e tu

rá'astijre'eca'a í tihuá'aye'ira í mej rujímua'a mena'a rájteu í mej Israel jetze ajtémecan.

4-5 Mí ajta Dios, t'íj ari teja'uré'enen a'íjna xicájra'a tí jetzen ayén raaxí'epil'intare, a'í pu ruyauj a'uta'íteca'a tí yé ve'ecáanen. Ajta a'ín yaujra'an, a'í pu huanú'ihuaca'a í 'íta'a jetze, ajta ayén tiraac'í tí ayén tira'ará'astijre'en í niuucari í mej jín tí'ajta, tí ij a'ín hua'irájtuaani a'íme í mej ca'anéeri jín rá'astijre'eca'a me'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta, tej tí tiyen ra'ancuré'an nain a'ij tí tiraavíjte'e tí titáaci'íti a'íjna jime'e tí Dios ayén taatéya'upuajta'a.

6 A'iné mú'een xu yaújmu'a'ame'en pú'een í Dios, Dios pu ye'uta'íteca'a í ruyauj xiéjniu'uca t'íj a'ín xiéjniu'ucare'ara'an huateáturan í á'amuatzaajta'a. A'í pu a'ín pú'een í xiéjniu'ucari tí ayén rájee tíjn: “Abba, mi pej ní'iya'upua.” 7 A'íj xu jín caí ché'e ca'anéeri jín tí'imuari'e sino xu'uri yaújmu'a'ame'en pú'een. A'iné mú'een xu'uri yaújmu'a'ame'en pú'een, Dios pu ajta ayén amuáaruu tí tí'ítj tejamuáaci'íti.

Pablo pu a'ij té'ujmuajca a'ímej jime'e í mej té'atzaahuate'e

8 Jécua imuá, set'íj caí xi ramua'ajcaa í Dios, mú'een xu ca'anéeri jín tihuá'avaire'eca'a a'ímej í mej caí miyen huatasejre mej mi dioosi pu'éene'en muá'ara'ani sino teite mu'u miyen tí'ixxe'eve'eca'a. 9 Aru íjii, sej seri ramua'ate í Dios nusu íjii tí Dios r'í'í tejamuaatá'a a'íjna jime'e tí á'amuaajte mú'ejmi, ¿a'iné auj tí'iri'iri tí tí'ít ca'aníjra'a amuaatá'an sej sí'í seajtáhua'a ra'ará'astijre'en í tihuá'aye'ira tí caí

ti'itíj vaire'e, í ti caí amuatá'acare'e sej rí'i me títeumuámua'are'en? ¿Ni qui siyen huataúra'an sej seajtáhua'a ca'anéri jín tiu'utévaire'en se'íjna jime'e í niuucari?

10 Mú'een xu siyen tiraayí'itihua'an se'íjna jime'e ti ari a'ájna teja'uré'ene í xicaj ti jetzen ti'ití a'íj huaríj na'ari í máxcira'i ti jetzen ti'ití teja'uré'enejsin nusu a'ájna t'íj ari p'tí'irici víita'ari tzajta'a ca'ín xíjcata'a. Seajta se'íjna autámua'areeri'i í nine'ira'a í mej jetzen miyen t'íjri'ire ti'itíj jime'e. 11 A'íj nu jín niyen tí'itziine'e mú'ejmi jime'e. Ayej ne'ase capu ti'itíj huatévai nain í nej jín tiu'umuáriej mú'ejmi tzajta'a.

12 Ne'ihuaamua'a, ayée nu tejá'amuahavii sej siyen rijca netíj inee. Aye nu neajta ti'itíncha'íca'a setíj mú'een, setíj caí xi ramua'ajcaa í niuucari í mej jín tí'aijta. Netíj ne'uun á'ucatii a'amua jamuan, caxu ti'itíj jín auteájturaa ineetzi jemi. 13 Netíj amuacaícan tejámuaatá'ixaa í niuucari ti jín Dios amua'irájtuaani, ayée nu tí'icui'ican jín niyen huaríj. 14 Jéhua pu huápi'i ámuaatamuári'eristareca'a a'íjna jime'e nej niyen tí'icui'icaa. Mí seajta mú'een, caxu naataxána'ajve. Caxu seajta naatéxiehuataca'a, sino temua'a xu naa tína'ancuré'evi'iti yee cumu nej a'ín pu'éene'en sej ti tí'ivaire'e u ta japua na'ari nej inee a'ín pu'éene'en í Círístu'u rusej ti ajta i'i Jesús.

15 ¿A'ii tá'uj tzaa huaríj sej si caí ché'e siyen rí'i naa tiú'ujtemua'ave'e setíj sejmi'i éene'e netíj ne'uun á'ucatii a'amua jamuan? Jee xaa ne'u, ri'irí nej niyen raataxáj tzáahuati'ira'a jime'e yee ti

pua'a ri'iríistanche'e a'ájná'imua sej siyen huárini, ayée xu ra'itatu'utú'unche'e í á'amua'jisi, seajta naatatú'utu'ute'enche'e ineetzi. ¹⁶ ¿A'iné na'a qui? ¿Ni seri néjcha'íire'e se'íjna jime'e nej niyen tzáahuati'ira'a jín tejá'amua'ixaate'e?

¹⁷ Majta a'íime í teite, jeíhua mú á'aviicua'ire'e mej mi amuaatémua'itin mej mi rujímua'a mú'ejmi jime'e huaújtemua'ave'en. Ayee mú tí'ijxe'eve'e tej tij já'ita'a a'utácíine sej si caí ché'e á'aviicua'ire'e téjmi jamuan sino sej si siyen sicu rí'í tihua'axe'eve'e a'ímej. ¹⁸ Naa pu xí'epi'in tí pua'a ja'atí á'aviicua'ire'e sej si rí'í tiraatéxe'eve'en. Ajta capu ayén ruxe'eve'e nej ne'uun á'ucatíi a'amua jamuan. A'í pu'u ché'e a'ín a'utéviicua'ire'en a'íj tí tiraavíjte'e a'íjna jime'e tí í'ixi'epi'in.

¹⁹ Mí sej ní'ti'irijmua'a, jeíhua nu tirajpuaítzi na'ame mú'ejmi jime'e, ayén cumu í 'íita'a tí ra'utacu'íine pa'ari'í jime'e. Ayee pu té'eme ajta sena'a caí siyen che'atá sena'a rí'í titetiújcha'íí tíj a'íjna í Círíistu'u. ²⁰ Canu a'atzu ramua'aree a'íj nej ye'í huárini mú'ejmi jime'e. Rí'í cu nena'a ne'uun á'ucatíjche'e mú'ejmi jemi nej ní'í caí ché'e tejá'amuyu'use'e nena'a, sino nej ni teja-muá'ixaate'en seneseíraca.

A'íjna í Agar, ajta a'íjna í Sara, í tej jíme'en yaú'itiéé tá'ara'ani í mej hua'apua

²¹ Setá'aj siyen tinaatá'ixaate'en mú'een mi sej siyen raxí'eve'e sej si ra'ará'astijre'en se'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta, ¿ni tzaa secaí siyen tiráanamujri'í a'íj tí té'axa a'íjna jetze í niuucari? ²² Ayee pu té'eyu'usí'í tí nu'u hua'apuaca

típe'eristemua'a í mej teteca a'íjna í Abraham teecan. Seij pu nu'u jetzen huanú'ihuaca'a a'íjna í 'íita'a ti nu'u ca'anéeri jín tí'imuari'eca'a, ajta í seij, a'íi pu nu'u jetzen huanú'ihuaca'a a'íjna í 'íita'a ti nu'u ruxiéehua á'uche'ecane'e.

²³ A'íjna ti huanú'ihuaca'a a'íjna jetze í 'íita'a ti ca'anéeri jín tí'imuari'eca'a, a'íi pu nu'u che'atá na'a ayaana éene'en huanú'ihuaca'a matíj í tí'iríi. Ajta nu'u í seij, a'íjna ti nu'u huanú'ihuaca'a jetzen í 'íita'a ti nu'u ruxiéehua á'uche'ecane'e, a'íi pu a'íjna jín huanú'ihuaca'a ti nu'u Dios ayén jín te'ataújratziiri'i.

²⁴ Ri'irí tej tiyen raataxáj ti ayén huataújmua'a a'íjna í niuucari ti ayén té'eyu'usi'i. A'íime í 'uuca í mej hua'apua, ayée mú huataújmua'a í niuucari ti hua'apua ti jín Dios tihuau'íjca í teteca jemi. Seij niuucari pu a'uun é'eme'ecan í jirí japua ti ayén téja'arájtehuaa tijín Sinaí. A'íj mú jetzen a'iránejsin a'íime í tí'irí í mej tiu'utévairé'esin ca'anéeri jime'e. Ajta a'íjna í niuucari, a'íj pírici a'íjna í 'íita'a ti ayén ántehuaa tijín Hagar. ²⁵ A'íjna í Hagar, ayée pu huataújmua'a a'íjna í jirí í Sinaí, ti a'uun a'utacá'a u Arabia. Ayee pu ajta huataújmua'a chajta'a ti é'eseijre'e u Jerusalén, a'iné aúche'e pu ca'anéeri jín tí'imuari'e jamuan í yaújmua'ame'en.

²⁶ Ajta a'íjna í Jerusalén ti ta japua é'eme'ecan, a'íi pu ruxiéehua á'uche'ecan. Ajta a'íi pu pú'een í tanáàna. ²⁷ Ayee pu'u na'a a'iné ayée pu té'eyu'usi'i tijín:

Pajta mú'ee, ti caí ché'e mua'utacuí'ini, patá'aj ca'anín jín huá'ayeinixi'ín.

Ayee pej huárini, a'iné pepu'uri jaítze'e tiyaúumua'a pua'amé mi pej caí ja'anáj

autájucataca'a caí a'íjna í 'íita'a ti rucín jamuan huáhuui.

²⁸ Seajta mú'een, ne'ihuaamua'a, ayée xu che'atá sena'a seijre'e tíj a'íjna í Isaac ti a'íjna jín airáane ti jín Dios ayén te'ataújratziiri'i.

²⁹ A'ajná'imua a'íjna í yaujra'an ti ayén che'atá na'a éene'en huanú'ihuaca'a matíj í tí'iríi, a'í pu a'ij pua'a tiráaruu a'íjna í yaujra'an ti ayén huanú'ihuaca'a a'íjna jime'e í tí'imuari'eri'ire'ara'an í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. Ajta íjii, ayée pu che'atá tí'irineca.

³⁰ Mí ajta, ¿a'iné té'axa í yu'uxari jetze? ¿Ni qui ayén tíjín yee: “Patá'aj yeehui raatamuárite'en pe'íjna í 'íita'a ti ca'anéeri jín tí'imuari'e, pajta yeehui í yaujra'an”? Jee xaa, a'iné capu yee ja'anáj tí'ití tí'ijci'iti a'íjna í yaujra'an í 'íita'a ti ca'anéeri jín tí'imuari'e, sino “nain pu yee tí'ijci'iti a'íjna í yaujra'an í 'íita'a ti ruxiéehua á'uche'ecan.” ³¹ A'íj pu jín, ne'ihuaamua'a, catu te'íjna jetze airáane a'íjna í 'íita'a ti ca'anéeri jín tí'imuari'eca'a. Catu xaa ne'u, sino a'íj tu jetzen airáane a'íjna í 'íita'a ti ruxiéehua á'uche'ecane'e.

5

Mej nu'u caí taúra'acare'en mej ca'anéjri jín tí'imuari'e

¹ Ciríistu'u pu tu'irájtuaa tej ti taxiéehua á'ujjuhua'ane'en. A'íj xu jín, caxu ché'e taúra'acare'en sej siyen ca'anéeri jín tí'imuari'e. A'í pu xaa á'amamuári'eristéé a'ame.

² Neajta inee, i nej i'i Pablo, ayée nu tejá'amua'ixaate'e. Tí pua'a siyen huataúra'an mej ra'antisíjchixi'in í a'amua navij jetze, capu ché'e

a'atzu jamuaatévaire'esin í Ciríistu'u. ³ Neajta nu niyen tiraatá'ixaate'esin tzáahuati'ira'a jime'e ja'atí ti na'a ti ayén huataúra'an mej ra'antisíjche í naviira'an jetze, ayée pu ajta ruxe'eve'e ti a'ín nain jín ra'ará'astijre'en tíj na'a a'ij ti té'eyu'usi'i jetzen í niuucari í mej jín tí'ajta.

⁴ Mú'een, mi sej nu'u siyen rahuahuau sej si ri'éene'ecán jín huateáturan í Dios jemi, mú'een xu seri mé rúurie se'íjna í Ciríistu'u. Mú'een xu ajtacíj jemin a'íjna í ti rí'i tejamuaatá'a. ⁵ Mí teajta iteen, teen tú te'íjna jetze arátaca'ane í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios te'íjna jime'e tej té'atzaahuate'e. Ayee tu een jín arátaca'anéecan jín rachú'eve'en ti ayén titáaci'ti tej ti tiyen ri'éene'ecán jín huateáturan í Dios jemi a'ij tej tí'ijxe'eve'e.

⁶ Ayee pu'u tí'een, a'iné í Ciríistu'u jemi, capu a'atzu jetzen ruxe'eve'e ti pua'a ja'atí ari ra'antisíjcheca'a í runavij nusu caí. Mí ajta, a'í pu xaa jetzen ruxe'eve'e ti ja'atí ayén hua'utaxí'eve'en í teite a'íjna jime'e ti té'atzaahuate'e tzáahuati'ira'a jime'e.

⁷ Temua'a xu sejmí'i siyen tí'ijri'irejca'a. ¿A'ataani tejamua'antiú'uuni'iri'i sej si caí ché'e siyen rá'astijre'e se'íjna í niuucari ti ayén ti'ayajna? ⁸ Capu xaa ne'u ayén ca'aníjra'a amuaatá'aca a'íjna ti á'amuajee, sino seij pu ja'atí jetze me'ecan.

⁹ Ayej ne'ase ti ayén che'atá na'a á'amuaruure tíj ajta ayén raruure í pan í mej rana'achite me'íjna í levadura ti'ití. Aj pu'i rárutixí'ín nain japua í pan tzajta'a. ¹⁰ Ayee pu tiná'amitíejte'e ti tavástarala

caí amuaatá'a sej seicié tiú'umua'ati. Ajta a'ín í ja'ati ti tejamua'antiú'uuni'i, tavástará'a pu puaíjtzí raatá'asin, ja'atí ti na'a ti ayén rici.

¹¹ Ayee nu tejá'amua'ihua'u, ne'ihuaamua'a, ti pua'a niyen nena'a tejá'amua'ixaate'e ti ayén nu'u tiú'ujxe'eve'e mej ra'antisíjche í runavij, ¿a'iné een jín miyen mauj a'ij pua'a neruure? Tí pua'a niyen tejá'amua'ixaate'e, capu ché'e ja'atí nejaaxiéete'e a'ame a'íjna jíme'e nej niyen tejá'amua'ixaate'e ti Ciriístu'u huamí'i í cúruu jetze.

¹² Ajta jíme'en a'ímej í mej tejamua'antiú'uuni'i, ayée pu tina'aráanajche ineetzi, ti ru'uráxuaahua í nahuaa ti ij nain jín hua'atésijchixi'ín.

¹³ Mí seajta mú'een, ne'ihuaamua'a, Dios pu ayén amuaatajé sej si'í ruxiéehua á'ujjuhua'ane'en, sicu. Ayee pu i éene'e, caxu huataúra'an sej si siyen ché'e sena'a tí'ijri'irée a'ij ti tejamuá'amitíejte'e í ti a'ij pua'a een jíme'e, sino setá'aj huateújvairé'en rujímua'a se'íjna jíme'e sej huaújxe'eve'en. ¹⁴ Setá'aj siyen rí'i titetiújcha'í a'iné tíj na'a ti té'axa jetzen í niuucari í mej jín tí'aijta, nain pu araúratejsin seij jíme'e í niuucari ti ayén yee: "Patá'aj yee raxí'eve'e pe'íjna í axí'ej teví patíj asej tí'axe'eve'e." ¹⁵ Tí pua'a seuj siyen a'ij pua'a tiú'uxajta, na'ari seuj siyen titetiújcha'íre'e se'íjna jíme'e sej chueere'e, rí'i xu'u mú'een sej si caí ahuájpuajte'en rujímua'a.

Jíme'en a'íjna ti ta tzajta'a huiránineica, ajta a'íjna ti a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios airánineica

¹⁶ A'ij nu jín, ayée nu tejá'amua'ixaate'e, setá'aj siyen tí'ijri'irée sej se'íjna jetze arájuca'ane'e í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios sej si caí siyen

ra'ará'astijre'en se'íjna í ti a'ij pua'a een ti huiiráninei í a'amua tzajta'a. ¹⁷ Ayee pu'u, a'iné í xí'evi'ire'ara'an ti a'ij pua'a een ti huiiráninei í tzajta'an í ja'ati, a'íi pu rájcha'íire'e í xí'evi'ire'ara'an í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. A'íi mú miyen tiújcha'íire'e. A'íj xu jín caí ja'anáj á'aturaaven ti'itíj jíme'e sej si caí siyen huárini a'ij sej riníche'en.

¹⁸ Mí ajta, ti pua'a a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén ca'aníjra'a amuaatá'an sej si siyen ra'ará'astijre'en a'ij ti a'íin tí'ijxe'eve'e, capu ché'e mú'ejmi jetze te'upuá'ajte'en ti'itíj jíme'e a'íjna í niuucari í mej jín tí'ajta.

¹⁹ Temua'a pu tirá'amitiejte'e a'ij ti ríci ti pua'a ja'atí ayén ra'ará'astijre'en í ruxí'evi'ira'a ti a'ij pua'a een ti huiiráninei í tzajta'an. Ayee mú ríci í teite, metí'ixana'acire'e, majta a'ij pua'a titejáj'ujjhua'ane'en. Cha'a na'a mú taúra'aca seica jamuan í teite. ²⁰ A'íi mú majta huá'anajche a'ímej í mej caí diosi pú'een, majta mú huá'achahua'iraca í ruxí'ej teite. Jé'ecan mú tiújcha'íire'e muá'aye'i seica jamuan. Camu majta rí'í tí'íru'ixaate'e. Majta mú á'ujchuéere muá'aye'i. Jé'ecan mú majta runé'usi'ite'e muá'aye'i me'íjna jíme'e mej tiú'uteúra'ate'en nain. Já'ita'a mú a'utac'íica muá'aye'i. Majta téhuicare'e muá'aye'i seica jemi me'íjna jíme'e mej seicié tí'imua'atze.

²¹ Jé'ecan mú majta tí'inecua'atze í tihua'áa í seica, majta rutá'aruaijve'e. Meta'aruáj mú ruxí'éehua á'ujjhua'ane'e muá'aye'i jamuan í mej tí'iyeste ti'itíj jíme'e. Tíj na'a ti ayén a'ij pua'a een, ayée mú ríci a'íime í mej ra'ará'astijre'en í

ruxí'levi'ira'a ti a'ij pua'a een ti huiiráninei í huá'a tzajta'a. Ayee nu tejá'amua'ixaate'e tzáahuati'ira'a jime'e, a'íime í mej miyen a'ij pua'a titetiújcha'íi, capu xaa ne'u ayén tihuá'aci'iti mej me'uun a'uteárute a'u ti Dios é'eseijre'e.

²² Mí majta a'íime í mej jetzen araujca'ane me'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, ayée mú rí'í titetiújcha'íi. Mehuá'axe'eve'e mú muá'aye'í í seica í teite. Maújtemua'ave'e mú muá'aye'í. Temua'a pu naa rí'í huateápua'areca'a í huá'a tzajta'a. Majta raayí'iti mej te'utáviicua'i me'íjna jime'e ti huá'amuari'eriste'e. Rí'í mú majta ti-huá'acha'íi muá'aye'í í ruxí'ej teite. Rí'í mú tí'iteteite a'íime. Camu tí'itíj jín auté'itzaeara í seica jemi.

²³ Rí'í mú tí'itíjcha'íican jín mé á'ujjuhua'an. Camu majta rí'í a'ij rij muá'aye'í. Ajta a'íimej jime'en í teite mej miyen 'een, capu mé'e já'ahua'a seij í niucari ti ayén huá'a jetze tí'itíj jín te'upuá'ajte'en. ²⁴ Majta a'íime, í mej jetzen ajtéme'ecan í Ciríistu'u, mu'uri nain tí'iteca'a me'íjna jime'e í ruxí'levi'ira'a ti a'ij pua'a een ti huiiráninei í huá'a tzajta'a mej mí caí ché'e a'ij pua'a titetiújcha'íi. ²⁵ Tí pua'a tiyen ruurican huateáuran í Dios jemi te'íjna jime'e tej jetzen arátaca'anen te'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, tiché'e teajta tiyen rí'í tí'títacha'íi te'íjna jime'e tej teajta jetzen arátaca'anen te'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an jetze.

²⁶ Tiché'e caí á'atatzahuate'e tí'itíj jime'e. Tiché'e teajta caí ca'aníjra'a tatá'acare'en tej ti huatétane'usí'ite'en tajímua'a. Tiché'e teajta caí

tihua'anecua'atzi'ira í tihua'áa í taxí'ej teite.

6

Mej nu'u huateújvair'e'en seǵ ajta seǵ

¹ Ne'ihuaamua'a, ti pua'a seǵ mú'een auteáturan ti'itíj jime'e, setá'aj siyen huárini. Ché'e seǵ mú'een rí'i ráaruuren. Ajta a'ín ti rí'i ráaruurejsin, ché'e a'ín pu'éene'e í ti jaítze'e araujca'anée a'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. Ché'e ajta rí'i tí'itiújcha'íican jín ayén rí'i ráaruuren, ajta caí yá'uhua'anan ti í'iri'iri ti ti'ití ca'aníjra'a raatá'an ti ij ayén che'atá na'a auteáturan tíj ajta í seǵ.

² Sej si ra'ará'astijre'en í niuucari ti Ciríistu'u jetze me'ecan. Ruxe'eve'e seǵ siyen huateújvair'e'en seǵ ajta seǵ se'íjna jime'e ti ja'atí te'utáviicua'i a'íjna ti raatamuári'eriste'e.

³ Ayee pu'u, a'iné ti pua'a ja'atí ayén tiraatámitiejte'e ti a'íi na'a ruseǵ jeíhua ruxe'eve'e, ti pua'a caí ti'ití, a'íi pu rucuanamuan ruseǵ í ru tzajta'a. ⁴ Mí ajta, ché'e ayén éene'en ti ja'atí ti na'a ayén tiráamua'ati a'ij ti tí'imijhuaca ruseǵ. Tí'ijta ayén huarín, aj pu xaa rí'iríista a'ame ti ahuaújtzaahuat'e'en, aru a'íi pu'u na'a a'íjna jime'e ti ari tiú'uruu ruseǵ. Capu ché'e ruxe'eve'e a'ame ti a'ín ayén ahuaújtzaahuat'e'en a'íjna jime'e ti ayén nu'u jaítze'e ruxe'eve'e caí í ruxí'ej tevi.

⁵ Ché'e ayén éene'en a'iné ayée pu ruxe'eve'e ti ja'atí ti na'a ayén rá'aviicua'íran a'íjna jime'e ti raatamuári'eriste'e.

⁶ Ajta a'íime ti ja'atí ayén tihua'amua'ate a'ij ti té'eyu'usili í yu'uxari jetze, miché'e me'ín cǵ tiraatá'an í ti jín huateújvair'e'en a'íjna ti tihua'amua'ate.

7 Caxu siyen rucuanamua. Capu rí'irí sej raatéxieehuata í Dios, a'iné a'íi pu tiu'utanájchita a'ij ti tiraavíjte'e. A'achú sej caj tiu'utá'an, ayée pu che'atá na'a tejá'amuaci'iti. 8 A'íjna í ja'ati ti ayén ti'itiújcha'íi ti ij ayén rí'í tiraatá'an í ruxí'evi'ira'a ti a'ij pua'a een ti huiiráninei í tzajta'an, ayée pu tí'iraci'iti ti tejá'uríeeni a'íjna jime'e í ruxí'evi'ira'a ti a'ij pua'a een.

Ajta a'íin í ja'ati ti ayén rí'í ti'itiújcha'íi ti ayén rí'í tiraatá'an a'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, ayée pu tí'iraci'iti ti ayén ruurican huateáturan í Dios jemi t'íj na'a rusén jime'e. 9 Tiché'e caí taxieemijte'e tel'íjna jime'e tej tiyen rarurure í ti i'í xí'epi'in, a'iné tí'ij a'ájna teja'uré'enen ja'anáj ti huaújxi'epi'intare, ti pua'a tecaí amua-caícan raatéxieehuata, a'ájna xicájra'a jetze pu xaa tí'itaci'iti nain a'ij ti tiraavíjte'e. 10 A'íj pu jín, t'íj na'a ti ayén tí'itaci'iti tej tiyen huár'ini, tiché'e tiyen rí'í tihuá'ucha'in í taxí'ej teite. Teta'aj jaítze'e rí'í tihuá'ucha'in a'ímej í mej majta ta jamuan té'atzaahuate'e.

Mej nu'u rí'í tiraasej ti ij caí ja'atí huá'ucuanamua

11 Rí'í xu'u mú'een tiraasej a'ij nej ve'ecán jín tira'uyú'uxaca'a í nemuajca'a jime'e. 12 Mí majta, a'íime í mej á'amua'itziite'e, ayée mu'u een jín tí'itese'e sej si ca'anéjri jín ra'ajtásiichixi'in í runavij mej mi rujímua'a mena'a huateújvaire'en. Camu raxí'eve'e ti puaijtzi hua'utá'an a'íjna jime'e mej nu'u majta ra'ará'astijre'en me'íjna í Ciríistu'u í ti á'utataihuaca'a í cúruu jetze. 13 A'íi mú huataúra'a mej mi ra'ajtasíjche í runavij, mi majta caí camu

ra'ará'astijre'e í niucari í mej jín tí'ajta. Ayee mu'u raxí'eve'e mej mi amuaataséijrate'en a'íime í mej Israél jetze ajtéme'ecan mej mi me'íjna jín ahuaújtzaahuate'en a'íime jemi í sej nu'u ra'ajtasíjcheca'a í runavij.

¹⁴ Mí neajta inee, ché'e nu'u caí ja'anáj ahuaántzaahuate'en ti'itíj jime'e sino ché'e a'íi pu'u na'a ti Ciríistu'u nej jetze me'ecan rajpuaíjtzi já'araa í cúruu jetze. A'íj nu jín caí ché'e ra'ará'astijre'en í tihuá'aye'ira a'íimej í mej yen chaanaca japua huachéjme. A'íj mú majta jín néjcha'íire'e ineetzi. ¹⁵ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e a'iné capu ché'e ti'itíj ne jetze ruxe'eve'e ti pua'a ja'atí ra'ajtasíjcheca'a í runavij nusu caí. A'ii pu'u xaa Dios jetze ruxe'eve'e ti a'íin ja'atí seicié tiú'umua'ati ti ij rujéjcuatze'en huateáúran jemin í Dios.

I ti jín ra'antipúa'ari

Single Line Composer ¹⁶ Ché'e Dios hua'utéjpu'a'ajte'en, ajta huá'ancu'uvajxi'in a'achú mej mena'a pua'amé ra'ará'astijre'e a'íjna í niucari, a'iné a'ii mú a'íin pú'een í mej Israél jetze ajtéme'ecan, í teitejra'a í ti Dios hua'antíhuau.

¹⁷ A'íj pu jín íjii ti yú auca'ití a'ame, ché'e caí ché'e ja'atí né'itziite'e, a'iné temua'a nu neri nicu ti'icápita'inara'a ne'íjna jime'e í nej rajpuaíjtzi í Jesús jetze me'ecan.

¹⁸ Ché'e a'íin tavástar'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'í Ciríistu'u, ché'e a'íin rí'í tejamuaatá'an í a'amua tzajta'a, mi sej ne'ihuaamua'a pú'een. Ayee pu'u, ché'e ayén té'ara'ani.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa